

Opinia ICNL cu privire la proiectul de lege nr. 161 pentru modificarea și completarea unor acte legislative („Big Brother”)

Centrul Internațional de Drept Neocomercial
1125 15th Street NW, Suite 420
Washington, DC 20004
Contact: Zach Lampert, Consultant juridic
ztl@icnl.org

În luna martie 2018, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova a prezentat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, care vizează comportamentul online, criminalitatea asociată acțiunii și activitățile activităților guvernamentale străine aplicabile de control și ocrotire. Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative în continuare: „Proiectul de lege” a fost aprobat de către Guvernul Republicii Moldova și Institutul Patrimoniului pentru examinare și adoptare.

Proiectul de lege susține modificarea a opt legi¹: (1) Legea privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova; (2) Codul Penal al Republicii Moldova; (3) Codul de Procedură Penală al Republicii Moldova; (4) Legea cu privire la exercitarea profesională de medic; (5) Legea transmisiilor electronice; (6) Codul Constituțional; (7) Legea privind paravena și comunicarea cibernetică; și (8) Legea privind activitatea specială de investigații.

La solicitarea partenerilor locali, ICNL a elaborat o prezentare generală a posibilităților implicării pentru libertatea de expresare și dreptul la viața privată, în cazul în care modificările propuse în proiectul de lege vor fi adoptate în forma lor actuală. Prezentarea este disponibilă în cadrul studiului de impact și a lucrării practice electronice. ICNL este dispus să urmeze orice consultații publice și să acorde asistență tehnică factorilor de interes pentru a susține procesul de adoptare a legii și să asigure că proiectul de lege este în conformanță cu libertățile fundamentale.

ICNL este îngrijorat de faptul că Proiectul de lege conține prevederi care ar putea avea drept efect reducerea „nivelului de libertate” în ceea ce privește libertatea de expresare și dreptul la viața privată, în forma sa actuală. Proiectul de lege încălcă standardele internaționale ce garantează aceste drepturi fundamentale. Principalele preocupări sunt următoarele:

- **Măsură vagă pentru blocarea paginilor web.** Modificările permit autorităților să blocheze accesul la paginile web din motive vagi, inclusiv în cazul în care aceste pagini web conțin „informații” ce fac propagandă științifică sau teoretică, înfrângând la rândul său discriminarea rațională, rasă sau religioasă, în violență sau violență, conștient sau difuziv.

¹ Exact în aceeași ordine în care sunt enumerate modificările în textul introdus, acestea sînt: (1) Codul Constituțional; (2) Legea privind paravena și comunicarea cibernetică; (3) Legea transmisiilor electronice; (4) Codul Penal al Republicii Moldova; (5) Codul de Procedură Penală al Republicii Moldova; (6) Legea cu privire la exercitarea profesională de medic; (7) Legea privind activitatea specială de investigații; și (8) Legea privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova.

The International Center for Not-For-Profit Law
1125 15th Street NW, Suite 420
Washington, DC 20004
Contact: Zach Lampert, Legal Advisor
ztl@icnl.org

În luna martie 2018, Guvernul Republicii Moldova a prezentat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, care vizează comportamentul online, criminalitatea asociată acțiunii și activitățile activităților guvernamentale străine aplicabile de control și ocrotire. Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative în continuare: „Proiectul de lege” a fost aprobat de către Guvernul Republicii Moldova și Institutul Patrimoniului pentru examinare și adoptare.

Proiectul de lege susține modificarea a opt legi¹: (1) Legea privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova; (2) Codul Penal al Republicii Moldova; (3) Codul de Procedură Penală al Republicii Moldova; (4) Legea cu privire la exercitarea profesională de medic; (5) Legea transmisiilor electronice; (6) Codul Constituțional; (7) Legea privind paravena și comunicarea cibernetică; și (8) Legea privind activitatea specială de investigații.

La solicitarea partenerilor locali, ICNL a elaborat o prezentare generală a posibilităților implicării pentru libertatea de expresare și dreptul la viața privată, în cazul în care modificările propuse în proiectul de lege vor fi adoptate în forma lor actuală. Prezentarea este disponibilă în cadrul studiului de impact și a lucrării practice electronice. ICNL este dispus să urmeze orice consultații publice și să acorde asistență tehnică factorilor de interes pentru a susține procesul de adoptare a legii și să asigure că proiectul de lege este în conformanță cu libertățile fundamentale.

ICNL este îngrijorat de faptul că Proiectul de lege conține prevederi care ar putea avea drept efect reducerea „nivelului de libertate” în ceea ce privește libertatea de expresare și dreptul la viața privată, în forma sa actuală. Proiectul de lege încălcă standardele internaționale ce garantează aceste drepturi fundamentale. Principalele preocupări sunt următoarele:

- **Vaghe Grounds to Block Websites.** The Amendments permit authorities to block access to websites for vague reasons, including if such websites contain “information propagating war or terrorism, calls to hate or national, racial or religious discrimination, to hostility and violence, containing or distributing instructions on how to commit crimes.”² Vague language such as this may invite arbitrary and subjective application.

¹ There is some concern with the way these multiple amendments to the law were introduced, as they address various issues and might be used to subjectively interpret or restrict content.
² Amendments, Article 16(2)(g) – Amendment to the Code for Controversies, Article 147 and Article 15(1b) – Amendment to the Law on Preventing and Fighting Against Computer Crimes, Article 7(1)(d).